

Harp met een gouden randje en een gevaarlijk kantje...

Voor deze harpsprokkel maken we een sprongetje in de tijd naar de Franse Revolutie, eind 18^e eeuw. Het was de tijd waarin Lodewijk XVI regeerde, samen met zijn pronkzieke vrouw Marie Antoinette. Toen het volk crepeerde van de honger omdat er geen graan voor brood meer voorhanden was, zou ze gezegd hebben: 'maar dan kunnen ze toch brioche (een zoet broodje) eten'. Ze zijn allebei op het schavot beland en de rest is geschiedenis...

Maar wat velen niet weten is dat Marie Antoinette een getalenteerde harpspeelster was. Als kind had ze aan het Oostenrijkse keizerlijke hof al een uitgekende opvoeding genoten en muziek hoorde daar steevast bij. Als jong meisje zou ze Mozart ontmoet hebben toen die aan het hof kwam spelen. Aan het Franse hof leerde ze harp spelen, wat toen heel erg in de mode was bij geraffineerde jongedames. Ze zou zelfs vaak miniconcertjes hebben gegeven voor de gasten aan het hof.

Voor haar 19^e verjaardag ontwierp Jean-Louis Naderman een bijzondere harp die versierd was met bloemen en afbeeldingen van de godin Minerva (de patrones van de kunstenaars). Deze harp is bewaard gebleven en kan je bewonderen in het Musée Municipal de Vendôme in Centraal Frankrijk. Het is vrij bijzonder dat oude harpen zo goed bewaren omdat, in tegenstelling tot bv. een viool, de klankkast heel fragiel is en kan instorten.



Marie Antoinette inspireerde niet alleen vele 'demoiselles' tot het spelen van de harp, ook componisten gaven in hun werken een prominentere rol aan de harp, hieronder enkele voorbeelden:

Gluck: harp solo uit "Danse des esprits bien heureux" in Orphée et Eurydice

Scarlatti: K 77 en K 85 voor harp

Rosetti: Zes Harp Sonatas

De laatste maanden van haar leven, in afwachting van haar executie, heeft Marie doorgebracht in de gevangenis, zowat het andere uiterste van de luxe die ze gewend was. Haar harp heeft ze niet mee mogen nemen, maar ze zou nog één keertje vanuit haar cel, in de verte, harpmuziek hebben gehoord. Marie kreeg de doodstraf met de guillotine op 16 oktober 1793 op de Place de la Concorde, ze was toen 37 jaar oud.



"Marie Antoinette die harp speelt aan het hof" door Jean-Baptiste André Gaurier d'Agoty, 1777